

တရားမအထူးအယူခံမှု

+ ၂၀၁၃ ခုနှစ်

စက်တင်ဘာလ

ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး
ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော
ဦးသာငျး၊ ဦးစိုးညွှန်၊ ဦးမြေသိမ်း၊ ဦးမြင့်အောင်၊
ဦးအောင်လော်သိန်းနှင့် ဦးမြင့်ဟန်တို့ရွှေ့တွင်

၉၄

ဒေါ်ချို့ချို့စန်း

နှင့်

ဦးတိုးလွင်ပါ ၂ *

ကင်းဝန်မင်းကြီးဦးကောင်းပြုစုသည် “သုံးဆယ့်လေးစောင်တွဲ
အမွှေ့မှုခန်းဓမ္မသတ်ကြီး” တွင်ပါရှိသည့် “အိမ်ထောင်ကြီး”
ဆိုသည်ကို အဂ်လိပ်ဘာသာဖြင့်“ previously married ”
“အိမ်ထောင်ကျပြီးသော ” ဟု ဘာသာပြန်ဆိုချက်မှာ

* ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် - ၁၃

+ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈ တွင် ချမှတ်သော ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နှင့် ၂၅ ရက်စွဲပါ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရိုက် အယူခံမှု။

၂၀၃၃
ဒေါ်ချိချိစန်း
နှင့်
ညီတုလွင်ပါ။

တိကျပြည့်စုံမှုမရှိခြင်း၊ အိမ်ထောင်ကြီးလင်ကို a widower or divorcee ဟူလည်းကောင်း၊ အိမ်ထောင်ကြီးမယားကို a widow or divorcee ဟူလည်းကောင်း၊ အင်လိပ်ဘာသာ
ပြန်ဆိုမှ မှန်ကန်ခြင်း။

ဒုတိယမယားနှင့်လက်ထပ်စဉ် ပထမမယားနှင့် ပေါင်းသင်းဆဲ
လင်သည် မူဆိုးဖို့ တစ်ခုလပ်မဟုတ်သဖြင့် အိမ်ထောင်ကြီး
လင် မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ကင်းဝန်မင်းကြီးညီးကောင်းပြုစုသော “သုံးဆယ့်လေး
စောင်တဲ့အမွှေမှုခန်းမမွှေသတ်ကြီး”၏ အခန်း ၁၁၊ ပုဒ်မ ၂၂၃ ၌
“အိမ်ထောင်ကြီး လင်မယား”ကို a husband and wife who have both
been previously married ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၆၀ ၌
“အိမ်ထောင်ကြီးယောက်၍ားကို a previously married man ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၆၂ ၌ “အိမ်ထောင်ကြီးမိန်းမ” ကို a previously
married woman ဟူ၍လည်းကောင်း အင် လိုင် ဘာသာဖြင့်
ဘာသာပြန်ဆိုဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အထက်ချိုကိုးကားဖော်ပြသာ ကင်းဝန်မင်းကြီးဦးကောင်းပြုစု ၂၀၁၃

သော “သုံးဆယ့်လေးစောင်တွဲအမွှေမှုခန်းဓမ္မသတ်ကြီး” ပုဒ်မ ၂၅၇ မှ ၂၆၂ ၌ ဘာသာပြန်ထားသည့် previously married ဟူသောစကားရပ် သည် “အိမ်ထောင်ကြီး” ဖြစ်သည်။ “အိမ်ထောင်ကျပြီးသော” ဟူ၍ ဘာသာပြန်ထားချက်မှာ မှားယွင်းသည်။ တိကျပြည့်စုံမှု မရှိခြား။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမှတ်(၁)အယူခံတရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်
 သည် ပထမ မယားဒေါ်ရီမြနှင့် ကွာရှင်းခြင်းမရှိ၍ မှုဆိုးဖို့ တစ်ခုလပ်
 ယောက်းမဖြစ်နိုင် ပေ။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော် ချုပ်၏
 စီရင်ချက်တွင် “အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင် ဦးစိန်တိုး
 နှင့် အမှတ်(၂) အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ရီမြတ္တာ လင်မယားအဖြစ်
 ပေါင်းသင်းနေစဉ် ဦးတိုးလွင်သည် အယူခံတရားလို့ဒေါ်ချိုချိုစန်းနှင့်
 ထပ်မံလက်ထပ်ကြောင်း” ဟု ဖော်ပြထားရာ ထိုအကြောင်းခြင်းရာကို
 ထောက်ချင့်ပါက ဒေါ်ရီမြနှင့် ပေါင်းသင်းလျက်ရှိစဉ် အယူခံတရားလို့
 ဒေါ်ချိုချိုစန်းနှင့် ထပ်မံလက်ထပ်သော ဦးတိုးလွင်သည် အထက် ဖော်ပြပါ
 ဒေါက်တာမောင်၏ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရားဥပဒေကျမ်းတွင် ဖော်ပြ
 ထားသည့်အတိုင်း “မှုဆိုးဖို့ တစ်ခုလပ်ယောက်း” မဟုတ်သည်မှာ
 ယုံမှားဖွယ်မရှိခြား။ ဦးတိုးလွင်သည် မှုဆိုးဖို့ widower လည်း မဟုတ်
တစ်ခုလပ် divorcee လည်းမဟုတ်သဖြင့် “အိမ်ထောင်ကြီး”
 မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

၂၀၁၃	အယူခံတရားလိုများအတွက်	-	ဦးစံတင်၊
ဒေါ်ချီချိစန်းနှင့် ဦးတိုးလွင်ပါ၂	အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်	-	တရားလွှတ်တော်ရွှေ့နေ
			တရားလွှတ်တော်ရွှေ့နေ

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတရားရုံး၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှ အမှတ် ၂ တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ချီချိစန်းက အယူခံတရားပြိုင်များဖြစ်ကြသော ဦးတိုးလွင်(ခ)ဦးစိန်တိုးနှင့် အနီးဒေါ်ရီမြေတို့အပေါ် လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲပေးစေလိုမှုနှင့် ပါရင်းပစ္စည်းများ ခွဲဝေပေးစေလိုမှု ခွဲဆိုရာ လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲစေရန် ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ပါရင်းပစ္စည်းမှ ၉ ပုံ၂ ပုံ၂ ပုံ၂ ခွဲဝေပေးစေရန် သက်သာခွင့်ကိုပလပ်ခဲ့သည်။ ဒေါ်ချီချိစန်းက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်သို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၅၄ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈ ဖြင့်လည်းကောင်း အယူခံသော်လည်း အောင်မြင်မှုမရရှိချော့။ ထိုကြောင့် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ တရားမအတွေ့တွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှတ် ၂၇၃ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ပါပြဿနာကို ပြန်လည်စိစစ်ကြားနာနိုင်ရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်-

“ ဒေါ်ချီချိစန်းနှင့် လက်ထပ်စဉ် ပထမမယား ဒေါ်ရီမြေနှင့် ပေါင်းသင်းဆဲဖြစ်သည့် ဦးတိုးလွင်အား အီမေထောင်ကြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကောက်ယူခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်ခြင်းရှိ မရှိ။”

အယူခံတရားလို၏ရွှေနေက ကင်းဝန်မင်းကြီးဦးကောင်းပြုစု
 သော သုံးဆယ့်လေးစောင်တဲ့ အိမ်မှုခန်းဓမ္မသတ်ကျမ်းကြီး၏ အခန်း ၁၁
 ပုံစံမ ၂၃၇ ၌ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား၊ ပုံစံမ ၂၆၂ ၌ အိမ်ထောင်ကြီး
 ယောက်ဗျား၊ အိမ်ထောင်ကြီးမိန်းမတိုကို Previously married ဟု ဘာသာ
 ပြန်ဆိုဖော်ပြထားကြောင်း၊ မအညွှန်နှင့် မောင်တုပ်ဖြူအမှု^(၁) တွင်
 Previously married ဟု ဖော်ပြခြင်းသည် အိမ်ထောင်ကြီးဖြစ်ကြောင်း
 ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အိမ်ထောင်ပြုဖူးသူဟု ဖော်ပြခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊
 မြန်မာအဘိဓာန် အကျဉ်းချုပ်၊ အတွဲ့ဌ၊ စာမျက်နှာ၊ ၁၉၄ တွင်
 အိမ်ထောင်ကြီးကို အိမ်ထောင်ပျက်ပြီးသောယောက်ဗျား သို့မဟုတ် မိန်းမဟု
 အမိဘာယ်ဖွင့်ဆိုထားသဖြင့် လင် သို့မဟုတ် မယား သေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ်
 ကွာရှင်းခြင်းကိုဆိုလိုကြောင်း၊ ဒေါက်တာ မောင်၏ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ
 တရားဥပဒေကျမ်းစာမျက်နှာ ၆၅ တွင် အိမ်ထောင်ကြီးလင်ဖြစ်သူကို
 a widower or divorcee ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အိမ်ထောင်ကြီးမယားကို
 a widow or divorcee ဟူ၍လည်းကောင်း ပြဆိုထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍
 မယား သို့မဟုတ် ခင်ပွန်းနှင့် ကွာရှင်းပြီးသူ၊ မယား သို့မဟုတ် ခင်ပွန်း
 သေဆုံးသူ သည် အိမ်ထောင်ကြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ပထမမယားနှင့်
 ပေါင်းသင်းခဲ့ဖြစ်သူ သည် အိမ်ထောင်ကြီးမဟုတ်သောကြောင့် ဦးတိုးလွှင်
 သည် ပထမမယားဒေါ်ရီမြနှင့် ပေါင်းသင်းနေစဉ် အယူခံတရားလို
 ဒေါ်ချိချိစန်းနှင့် ထပ်မံလက်ထပ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အိမ်ထောင်ကြီး
 မဟုတ်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏

၂၀၁၃
 ဒေါ်ချိချိစန်း
 နှင့်
 ဦးတိုးလွှင်ပါ ၂

(၁) ၁၈၉၇-၁၉၀၁ ခုနှစ်၊ အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများအတွဲ-၂၂ စာ-၃၉။

၂၀၁၃
ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ၂

ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှန်ကန်ခြင်းမရှိဟု ကြားနာခဲ့သော ပြဿနာကို ဖြေဆို သင့်ကြောင်း၊ မြန်မာစာလေ့တုံးတမ်းဥပဒေတွင် မယားပြိုင်များ၏ အနေ အထားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မောင်ဖိုးညွှန်နှင့် မစောတင်အမှု (၂) တွင် မယားနှစ်ဦးအနက် ဒုတိယမယားသည် ပထမမယားနှင့် တန်းတူအခွင့်ရေး ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအမှုတွင် မယားနှစ်ယောက်နှင့် လင်၏ ဝေစုမှာ ပထမမယားနှင့် ပေါင်းသင်းစဉ် ဖြစ်ထွန်းသောပစ္စည်း၌ လင်က $\frac{1}{4}$ ပုံ၊ ပထမမယားက $\frac{3}{4}$ ပုံ၊ ဒုတိယမယားက $\frac{1}{4}$ ပုံ ရခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ချေထွာအပိုဒ် ၅ တွင်ဖော်ပြချက်အရ ဦးတိုးလွင် နှင့် ပထမမယား ဒေါ်ရီမြတို့၏လက်ထက်ပွားပစ္စည်းများရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ဒုတိယမယားဖြစ်သူ အယူခံတရားလို့ ဒေါ်ချိုချိုစန်း သည် အဆိုပါပစ္စည်းများ၏ $\frac{1}{4}$ ပုံ ကို ရထိက်ကြောင်း ပကာမဒီကရီ ချမှတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်များ၏ရှေ့နေက မအညွှန်နှင့် မောင်တုပ်ဖြူ။
အမှု (၃) တွင် အပျို့၊ လူပျိုးအဖြစ် ထိုမ်းမြားသူများနှင့် လင် သို့မဟုတ် မယားတစ်ယောက်က အိမ်ထောင်ပြုဖူးသူဖြစ်သည့်တိုင် ငှါး၏ခင်ပွန်းက အပျို့ သို့မဟုတ် လူပျိုးဖြစ်ပါက ငယ်လင်ငယ်မယားဟုပင် ခေါ်ဆိုသည်ဟု ပြဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် ဦးတိုးလွင်သည် အနီးဒေါ်ရီမြန့် ကွာရှင်းခြင်းမပြုရသေးသည့်အတွက် အိမ်ထောင်ကြီးမဟုတ်ဟု ဆိုပါက အယူခံတရားလို့ဒေါ်ချိုချိုစန်းနှင့် ဦးတိုးလွင်တို့ကို ငယ်လင်ငယ်မယား ဟုသဘောထားရန် ဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင်ကို စိစစ်သင့်ကြောင်း၊ အယူခံ တရားလို့ဘက်မှ မြန်မာအဘိဓာန်အတွဲ ၅၊ စာမျက်နှာ ၁၉၄ ပါ အဓိပ္ပာယ်

(၂) အတွဲ ၃၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၁၁-၁၆၀(၁၆၂-၁၆၃)။

ဖွင့်ဆိုချက်ကို တင်ပြထားရာ မြန်မာစာအဖွဲ့၏ မြန်မာ-အောင်လိပ် အဘိဓာန်၌ အိမ်ထောင်ကြီးကို big family, the first marriage ဟု အနက်ဖွင့်ဆိုသည့်အတွက် အိမ်ထောင်ကြီးသည် တစ်ခုလပ်၊ တစ်လင်ကွာ၊ မူဆိုးဖို့ မူဆိုးမဟုအနက် အခိုဗာယ်မရေကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အရေးယူ လောက်သော ပြဿနာအတွက် သင့်မြတ်လျှင်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၅ တွင် အယူခံတရားလိုက ပစ္စည်း ၁၄ မျိုး တင်ပြရာ အယူခံတရားပြိုင်တိုက လက်ထက်ပွားပစ္စည်း အနည်း ငယ်သာရှိကြောင်း ငြင်းဆိုထားသော်လည်း တရားရုံးက ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်ထူတဲ့ ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားလို ဒေါ်ချိုချိုစန်းအား ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် ထွက်ဆိုချက်အရေလည်း မည်သည့်ပစ္စည်းများသည် အယူခံတရားပြိုင်များ၏ လက်ထက်ပွားပစ္စည်း ဖြစ်သည်ဟု တိတိကျကျ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ တရားမကျင့်ထံး ဥပဒေအမိန့်။ ၂၀၊ နည်းဥပဒေ ၁၈ တွင်ပစ္စည်းခဲ့ဝေရေးအတွက် ပစ္စည်းစာရင်းကောက်ယူရန် ပကာမဒီကရီချမှတ်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်သည့်အတွက် ခဲ့ဝေပေးရမည့်ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်ထူတဲ့၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ညွှန်ကြားသင့်ကြောင်း ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အဆိုလွှာတွင် တရားပြိုင်အမှတ် (၁) ဦးတိုးလွင်နှင့် တရားပြိုင် အမှတ် (၂) ဒေါ်ခြားမြတ်သည် လင်မယားဖြစ်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်ဦးတိုးလွင် က ဒေါ်ခြားမြတ်သည် လက်ထပ်ယူမည်ဟု ပြောဆိုကာ လင်မယားအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ရာမှ တရားလိုတွင် ကိုယ်ဝန်ရလာသဖြင့်

၂၀၀၉
ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ၂

၂၀၁၃
ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ၂

၆-၁၀- ၂၀၀၉ နေ့၌ တောင်းမြို့နယ်တရားရုံးတွင်လက်ထပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် တရားလိုအား တရားပြိုင်အမှတ် (၂) ဒေါ်ရီမြှုရာ င်း၏ နေအိမ်တွင် ဦးတိုးလွင်က စွန့်ပစ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ ကျွေးမွှေးထောက်ပုံမှု မရှိကြောင်း၊ တရားပြိုင်ဦးတိုးလွင်သည် တရားလိုအား ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲ အောင် ပထမမယားဒေါ်ရီမြှုနှင့် ရန်တိုက်ပေးခြင်း၊ ပထမဖီးမှ ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းသည်ကို တားမြစ်မှုမရှိဘဲ ရှောင်တွက်သွားခြင်း စသည့် အိမ်ထောင်ရေးပြစ်မှုများကြောင့် ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ပြီး ပါရင်းပစ္စည်းမှ ၉ ပုံ ၂ ပုံ ပြစ်သည့်အတွက် ငွေကျပ် ၂၃၄၀ ရှာ သိန်းရလိုကြောင်းဖြင့် တရားလို ဒေါ်ချိုချိုစန်းက အဆိုပြုခဲ့ဆိုသည်။

ချေလွှာတွင် တရားပြိုင် ဒေါ်ရီမြှုကို ကွာရှင်းပေးမည်ဟု တရားလို အား ပြောခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ ငါးတို့ဖီးမောင်နှင့်တွင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်း အနည်းငယ်သာရှိကြောင်း၊ တရားလိုသည် ခင်ပွန်းဦးသက်မော်နှင့် ကွဲကွာ ပြီးနောက် အိမ်ထောင်ရှိသူ တရားပြိုင်အမှတ် (၁) နှင့် လက်ထပ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အိမ်ထောင်ကြီးချင်း လင်မယားဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုအဆိုပြု သောပစ္စည်းများမှာ တရားပြိုင်အမှတ် (၁) နှင့် တရားပြိုင်အမှတ် (၂) ဒေါ်ရီမြှုတို့၏ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့်၊ တရားလိုသည် ခံစားခွင့်ရတိုက်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ တရားလိုနှင့်လင်မယားကွာရှင်းရန် ဆန္ဒရှိ သဘောတူပါသဖြင့် ကွာရှင်းခွင့်ခိုကရရီချုမှတ်ပေးထိုက်ကြောင်း၊ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်အမှတ် (၁) တို့မှာ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား ဖြစ်သဖြင့် ပါရင်းပစ္စည်းတွင် တရားလိုသည် ခံစားခွင့်မရှိသောကြောင့် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ကြောင်းဖြင့် ချေပသည်။

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၃၈ တွင်အမှတ်(၁) အယူခံတရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်သည် အိမ်ထောင်ကြီးဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူလျက် အယူခံတရားလို တင်သွင်းသော အယူခံကိုပဲလပ်သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင် အောက်ပါ အတိုင်းသုံးသပ်သည်-

“ အမှုတွင်အမှတ်(၁)အယူခံတရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်(၁)
ဦးစိန်တိုးနှင့်အမှတ်(၂)အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ခြီးမြတ္တြ
လင်မယားအဖြစ်ပေါင်းသင်းနေစဉ် ဦးတိုးလွင်သည်
အယူခံတရားလို ဒေါ်ချိချိစန်းနှင့် ထပ်မံလက်ထပ်ကြောင်း၊
ဦးတိုးလွင်နှင့်လက်မထပ်မီ အယူခံတရားလို ဒေါ်ချိချိစန်း
သည် ကိုသက်မော်ဆိုသူနှင့် အိမ်ထောင်ကျွေး ကွဲကွာ
ခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် အမြင်းမပွား ပေါ်ပေါက်သည်။”

“ လင်ရောမယားပါ အိမ်ထောင်ပြုဖူးသူများဖြစ်လျှင်
“ အိမ်ထောင်ကြီး”ဟု ဒေါ်ဆိုသည်။ ဦးသင် နှင့်
မောင်တုပ်ဖြူအမှု^(၁) ကိုကြည့်ပါ။ ”(အမှန်မှာ မမေ့နိုင်
နှင့်မောင်တုတ်ဖြူအမှုဖြစ်သည်။) “ ဦးတိုးလွင်နှင့်
ဒေါ်ချိချိစန်းတို့သည် အိမ်ထောင်ပြုဖူးသူများဖြစ်၍
အိမ်ထောင်ကြီးများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။
ထို့ကြောင့် ဒေါ်ချိချိစန်းနှင့် လက်ထပ်စဉ် ဦးတိုးလွင်သည်
ပထမမယား ဒေါ်ခြီးမြနှင့် ပေါင်းသင်းဆဲဖြစ်၍ ဦးတိုးလွင်

၂၀၀၃
ဒေါ်ချိချိစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ ၂

၂၀၁၃

ဒေဝါဒီချို့စန်း
နှင့်

ဦးတိုးလွင်ပါ ၂

သည် အိမ်ထောင်ကြီးမဟုတ်ကြောင်း အယူခံတရားလို
ရွှေနေတင်ပြချက်ကို လက်မခံနိုင်ပေ။”

ကင်းဝန်မင်းကြီးဦးကောင်းပြုစုသော “ သုံးဆယ့်လေးစောင်တဲ့
အမွှေမှုခန်းဓမ္မသတ်ကြီး ” ကို အင်လိပ် မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြထားရာ
ပုဒ်မ ၂၅၃၊ ၂၆၁ နှင့် ၂၆၂ တို့တွင် အောက်ပါအတိုင်းပါရှိသည်-
“ ၂၅၃။ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား အချင်းချင်းစိတ်တူ
ကွာခြားသောတရား ”

(257. Divorce by mutual consent between a husband and wife who have both been previously married.)

“ ၂၆၁။ အိမ်ထောင်ကြီးယောက်ဗျားသည် အပိုမိန်းမကို
သင့်မြတ်ပြီးမှုကွာခြားသောတရား ”

(261. A previously married man marries a spinster and divorces her.)

“ ၂၆၂။ အိမ်ထောင်ကြီး မိန်းမသည် လူပျိုးယောက်ဗျားကို
သင့်မြတ်ပြီးမှုကွာခြားသောတရား ”

(262. A previously married woman marries a bachelor and divorces him.)

သိုဖြစ်ရာ ကင်းဝန်မင်းကြီး ဦးကောင်းပြုစုသော “ သုံးဆယ့်လေး
စောင်တဲ့ အမွှေမှုခန်းဓမ္မသတ်ကြီး ” ၏ အခန်း ၁၁၊ ပုဒ်မ ၂၅၃ ၌
“ အိမ်ထောင်ကြီးလင်မယား ” ကို a husband and wife who have both

been previously married ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုံမ ၂၆၁ ၌ “အိမ်ထောင်ကြီး
ယောက်း”ကို a previously married man ဟူ၍လည်းကောင်းပုံမ ၂၆၂
၌ “အိမ်ထောင်ကြီးမိန်းမ”ကို a previously married woman ဟူ၍
လည်းကောင်း အောက်လိပ်ဘာသာဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုဖော်ပြထားသည်ကို
တွေ့ရသည်။

ဦးမြစ်နှင်း “မြန်မာစလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေကျမ်း”တွင် အထက်ပါ
ပစ္စည်း” ကို “အိမ်ထောင်ကျပြီးသူယောက်း သို့မဟုတ် မိန်းမ၏
အိမ်ထောင်ဟောင်းမှ အိမ်ထောင်သစ်သို့ ပါလာသည့်ပစ္စည်း၊ ပါရင်း
တစ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်” ဟူသော ဖော်ပြချက်ပါ “**အိမ်ထောင်ဟောင်း၊**
အိမ်ထောင်သစ်” ဆိုသောစကားရပ်များကို ထောက်ချင့်ပါက ပစ္စည်း
ပါလာသူ ယောက်း သို့မဟုတ် မိန်းမသည် “**အိမ်ထောင်ကြီး**” ဖြစ်ရ^၁
ပေမည်။ အထက်၌ ကိုးကားဖော်ပြသော ကင်းဝန်မင်းကြီး ဦးကောင်းပြုစု
သော“ သုံးဆယ့်လေးစောင်တဲ့ အမွှေမှုခန်းမမှုသတ်ကြီး” ပုံမ ၂၅၇ မှ
၂၆၂ ၌ ဘာသာပြန်ထားသည့် အတိုင်း Previously married ဟူသော
စကားရပ်သည် “**အိမ်ထောင်ကြီး**” ဖြစ်သည်။ “**အိမ်ထောင်ကျပြီး**
သော” ဟူ၍ ဘာသာပြန်ထားချက်မှာ မှားယွင်းသည်။

ဒေါက်တာ ဓမောင်၏ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရားဥပဒေကျမ်း
စာမျက်နှာ ၆၅ ၌အိမ်ထောင်ကြီးလင်ကို a widower or divorcee ဟု
လည်းကောင်း၊ အိမ်ထောင်ကြီးမယားကို a widow or divorcee ဟု
လည်းကောင်း အောက်ပါအတိုင်းပြဆိုထားသည်-

“ The question whether atetpa of an eindaunggyi

၂၀၀၃

ဒေါက်ချိုချိုစန်း

နှင့်

ဦးတိုးလွင်ပါ ၂

couple, that is to say, property brought at the time of marriage between **the husband**, who was a **widower or divorcee**, and **the wife**, who was a **widow or divorcee**, becomes part of the joint property of the marriage did not arise in Ma Paing V. Maung Shwe Hpan and others (ILR 5 Ran 478) or in N.A.V.R Chettyar Firm V. Maung Than Daing; (ILR 9 Ran 524 F-B) ”

အယူခံတရားပြိုင်၏ရှေ့နေက ဒေါက်တာမောင်က အဆိုပါ မြန်မာစလေ့ထုံးတမ်းညပဒေကျမ်း စာမျက်နှာ (၆၅) တွင် အိမ်ထောင်ကြီး လင်ကို a Widower or divorcee । အိမ်ထောင်ကြီးမယားကို a Widow or divorcee ဟုဖော်ပြခဲ့သော်လည်း ယင်းကျမ်းစာမျက်နှာ (၆၆) တွင် မူဆိုးဖို့ သို့မဟုတ် တစ်ခုလပ်၊ မူဆိုးမ သို့မဟုတ် တစ်လင်ကွား ဟူသော စကားရပ်များမသုံးဘဲ in case they shall both have been married before ဟု သုံးနှုန်းထားကြောင်း တင်ပြသည်။ ဉှုစကားရပ်မှာ စာမျက်နှာ (၆၇) တွင် ဖော်ပြထားသည်ကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်၍ ထိုဖော်ပြချက်များကို ထပ်မံမဖော်ပြတော့ ခြင်းသာဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က အယူခံ စီရင်ချက်တွင် ကိုးကားသော မဇည့်နှင့် မောင်တုပ်ဖြူ။ အမှု^(၁) တွင် previously married ဟုဖော်ပြခြင်းသည် “ အိမ်ထောင်ကြီး” ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ “ အိမ်ထောင်ပြဖူးသူ ” အနေဖြင့်

ဖော်ပြခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထိုစီရင်ထုံးပါတရားပြိုင် မောင်တုပ်ဖြူမှာ မူဆိုးဖို့
ဖြစ်သဖြင့် ထိုစီရင်ထုံးပါ previously married ကို အိမ်ထောင်ပြဖွဲ့သူ၊
အိမ်ထောင်ရှိသူဟူ၍ မှားယွင်း ဘာသာပြန်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မြင်သာ
သည်။

၂၀၃
ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ ၂

အမှတ်(၁)အယူခံတရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်သည် ပထမမယား
ဒေါ်ချိုမြန်င့် ကွာရှင်းခြင်းမရှိ၍ မူဆိုးဖို့ တစ်ခုလပ်ယောက်၏ မဖြစ်နိုင်ပေ။
ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင် “အမှတ် (၁) အယူခံ
တရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်(၁)ဦးစိန်တိုးနှင့် အမှတ် (၂) အယူခံတရားပြိုင်
ဒေါ်ချိုမြတို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေစဉ် ဦးတိုးလွင်သည် အယူခံ
တရားလို ဒေါ်ချိုချိုစန်းနှင့် ထပ်မံလက်ထပ်ကြောင်း” ဟု ဖော်ပြထားရာ
ထိုအကြောင်းခြင်းရာကို ထောက်ချင့်ပါက ဒေါ်ချိုမြန်င့် ပေါင်းသင်းလျက်
ရှိစဉ် အယူခံတရားလို ဒေါ်ချိုချိုစန်းနှင့် ထပ်မံလက်ထပ်သော ဦးတိုးလွင်
သည် အထက်ဖော်ပြပါ ဒေါက်တာ ဓမောင်၏ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတရား
ဥပဒေကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း “မူဆိုးဖို့ တစ်ခုလပ်ယောက်၏”
မဟုတ်သည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိခဲ့။ ဦးတိုးလွင်သည် မူဆိုးဖို့ widower
လည်းမဟုတ်၊ တစ်ခုလပ် divorcee လည်း မဟုတ်သဖြင့် “အိမ်ထောင်ကြီး”
မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အရေးယူလောက်သောပြသာနာအား “ ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်လက်ထပ်စဉ် ပထမမယား ဒေါ်ချိုမြန်င့် ပေါင်းသင်းဆဲဖြစ်သည့် ဦးတိုးလွင်
အား အိမ်ထောင်ကြီးဖြစ်ကြောင်း ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က
ကောက်ယူခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်ခြင်းမရှိကြောင်း” ဖြင့် ဖြေဆိုလိုက်သည်။

၂၀၃

ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ၂

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတရားရုံးတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ချိုချိုစန်းက အယူခံတရားပြိုင်များဖြစ်ကြသော ဦးတိုးလွင်(ခ) ဦးစိန်တိုးနှင့် ဒေါ်ရီမြတိုးတိုးအပေါ် လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲပေးစေလိုမှုနှင့် ပါရင်းပစ္စည်းများ ခွဲဝေပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရာတွင် အဆိုအချေများအရ “တရားလိုသည် (၁) တရားပြိုင်ဦးတိုးလွင်နှင့် လင်မယားအဖြစ် ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီး (၁) တရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်၏ ပါရင်းပစ္စည်းတွင် ၉ ပုံ ၂ ပုံ ရထိက်ပါသလား” ဟူသည့် ငြင်းချက်ကိုထုတ်နှစ် စစ်ဆေးခဲ့သည်။

တိုင်းဒေသကြီးတရားရုံးက အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဦးတိုးလွင် (၁) ဦးစိန်တိုးသည် တရားလိုနှင့်လက်ထပ်ပေါင်းသင်းစဉ် ပါရင်းပစ္စည်းပါရီလာခြင်းမရှိကြောင်း ဖြေဆိုပြီး တရားလိုတောင်းဆိုသော ပစ္စည်းခွဲဝေလိုမှုကို ပလပ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီးတရားလွတ်တော်ကလည်း တရားလိုနှင့် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်တို့ ပေါင်းသင်းစဉ်က ပါရင်းပစ္စည်းရှိကြောင်းပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိဟု တိုင်းဒေသကြီးတရားရုံးနှင့် တစ်သဘောတည်းဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားလွတ်တော်ချုပ်က အယူခံတရားလိုနှင့် အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်တို့ ပေါင်းသင်းစဉ် ပါရင်းပစ္စည်းရှိကြောင်းမပေါ်ပေါက်ဟု မူလရုံးနှင့်ပထမအယူခံရုံးတို့က တစ်ညီတည်းဆုံးဖြတ်ထားသော်လည်း အယူခံတရားလိုနှင့် အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် အိမ်ထောင်ကြီးများဖြစ်၍ အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင် ပါလာသော ပါရင်းပစ္စည်းတွင် အယူခံတရားလိုက အကျိုးခံစားခွင့်မရှိခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ရွှေနေက မောင်ဖိုးညွှန် နှင့် မစောတင်

၂၀၀၃

အမှု (၂) ကို ကိုးကား၍ ဒုတိယမယားသည် လင်နှင့် ပထမမယားတို့၏
လက်ထက်ပွားပစ္စည်းတွင် ၆ ပုံ ၁ ပုံ ရရှိသဖြင့် အယူခံတရားလို
ဒေါ်ချီချီစန်းသည် အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင် ဦးတိုးလွင်နှင့် အမှတ်
(၂) အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ရီမြတိ ပေါင်းသင်းဆဲ၌ ဖြစ်ထွန်းသော
လက်ထက်ပွားပစ္စည်းတွင် ၆ ပုံ ၁ ပုံ ရခွင့်ရှိကြောင်း တင်ပြသည်။

ဒေါ်ချီချီစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ ၂

ဤအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို ဒေါ်ချီချီစန်းအား
ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်-

“ ကျွန်မအဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြထားသော ရွှေပြောင်း/
မရွှေပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများ၏ ကျွန်မ၏
ပါရင်းပစ္စည်းဟူ၍ မည်သည့်ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာ
မှုမပါရှိပါ။ ကျွန်မသည် ပါရင်းပစ္စည်း ခဲ့ဝေပေး
စေလိုက် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရာ မည်သည့်ပစ္စည်းသည်
မည်သူ့ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထား
တင်ပြထားခြင်းမရှိဆိုလျှင် မှန်ပါသည်။ ကား၊
ဆိုင်ကယ်၊ တယ်လီဖုန်းတို့ကို ဖော်ပြထားသော်
လည်း မည်သူအမည်ဖြင့် လိုင်စင်ထွက်ရှိကြောင်း၊
မည်သူအမည်ပေါက်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာဒွာန ၏
ထောက်ခံစာ၊ လိုင်စင်တစ်စုံတစ်ရာ တင်ပြ
ထားခြင်းမရှိဆိုလျှင် မှန်ပါသည်။”

အယူခံတရားလို၏ ထွက်ဆိုချက်အရပ် အယူခံတရားလိုသည်

၂၀၁၃ ဒေါ်ချို့ချို့စန်း နှင့် ဦးတိုးလွင်ပါ ၂	<p>အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်တွင် ပါရင်းပစ္စည်းပါရှိသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ပထမမယားနှင့် လက်ထက်ပွားပစ္စည်း ဖြစ်တွန်း သည်ဟုလည်းကောင်း တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံရုံးတို့က အယူခံတရားလိုနှင့် အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်တို့ ပေါင်းသင်းစဉ် ပါရင်းပစ္စည်းရှိကြောင်း မပေါ်ပေါက်ဟု တစ်သဘောတည်းဆုံးဖြတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။</p> <p>တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တရားလိုသည် အဆိုလွှာတွင်တောင်းဆုံးသော သက်သာခွင့်ကို အတိအလင်းဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို ဒေါ်ချို့ချို့စန်းသည် ၄င်းအဆိုလွှာတွင် အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင် ပါရင်းပစ္စည်းမှ ၄င်းရထိုက်သည့် ၉ ပုံ ၂ ပုံ ဝေစုကို အတိအလင်းဖော်ပြတောင်းခံခြင်းဖြစ်သည်။ အမှတ် (၁) တရားပြိုင်၌ ပါရင်းပစ္စည်းမပါရှိကြောင်း တွေ့ရသည့်အခါ အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်နှင့် ပထမမယားတို့ ပေါင်းသင်းစဉ်ဖြစ်တွန်းသည့် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကို ခွဲဝေပေးမည်ဆိုပါက တရားလို၏ အဆိုလွှာတွင် လုံးဝဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော ခြားနားသည့်သက်သာခွင့်ကို ပေးရာ ရောက်မည်ဖြစ်၍ ယင်းသက်သာခွင့်ကို ပေးရန်သင့်မည်မဟုတ်ပေ။ အယူခံတရားလိုက လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကို ခွဲဝေပေးရန် မတောင်းဆိုခဲ့သည့် အတွက် ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်လည်းမထုတ်ခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားလိုသည် အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်နှင့် အမှတ် (၂) အယူခံတရားပြိုင်တို့ ပေါင်းသင်းဆဲ၌ ဖြစ်တွန်းသောပစ္စည်း များ၏ ၆ ပုံ ၁ ပုံ ရခွင့်ရှိကြောင်း အယူခံတရားလိုရွှေ့နေ၏တင်ပြချက်ကို ခွင့်ပြနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။</p>
---	--

သိဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင်
ဦးတိုးလွင်နှင့် ဒေါ်ချိုချိုစန်းတို့သည် အိမ်ထောင်ပြုဖူးသူများဖြစ်၍
အိမ်ထောင်ကြီးများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်ဟူသော သုံးသပ်ချက်ကို
ပယ်ဖျက်သော်လည်း ဤအထူးအယူခံမှုကို ခွဲ့ပြုရန် အကြောင်းမရှိ၍
ပလပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအထူးအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွပလပ်လိုက်
သည်။

ရွှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၅၀၀၀၀/- သတ်မှတ်သည်။

၂၀၁၃
ဒေါ်ချိုချိုစန်း
နှင့်
ဦးတိုးလွင်ပါ ၂